

Hankehallinto ja ohjelmakaari CLIMATE- ja LITERACY- ohjelmien infopaketti

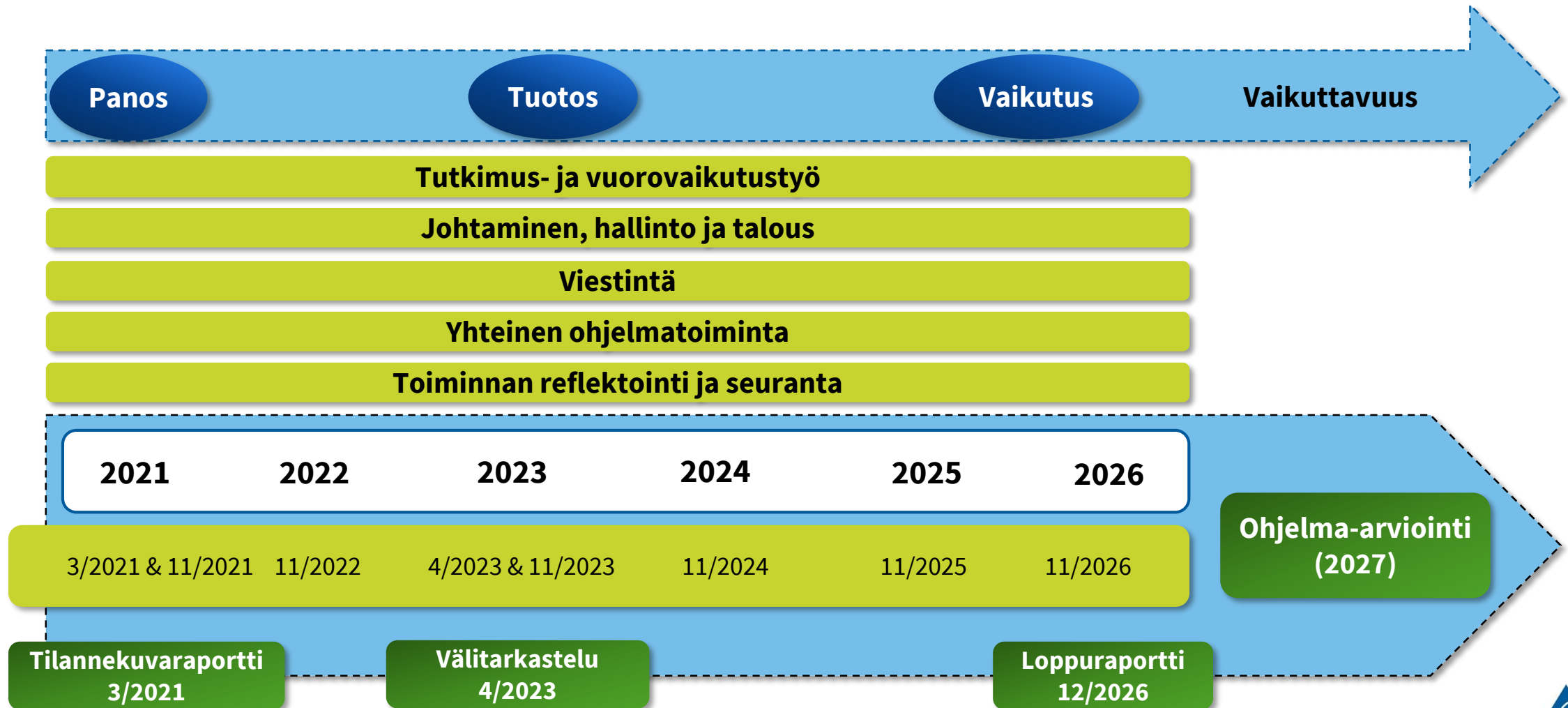
| 10.12.2020 |

SUOMEN AKATEMIA

strateginen **TUTKIMUS**

Ohjelmakaari, hankkeen keskeiset prosessit ja aikajajat 1/2

Ohjelmakaari, hankkeen keskeiset prosessit ja aikajajat 2/2

Hankkeen aikana viisi keskeistä jatkuvaa prosessia:

1. Tutkimus- ja vuorovaikutustyö -> hanke
2. Johtaminen, hallinto ja talous -> hanke, taustaorganisaatiot ja Suomen Akatemia
3. Viestintä -> hanke, taustaorganisaatiot (+strategisen tutkimuksen viestintätuki)
4. Yhteinen ohjelmatoiminta -> hanke, ohjelmajohtaja, ohjelma, muut ohjelmat, strategisen tutkimuksen vastuualue ja STN
5. Toiminnan reflektointi ja seuranta – hanke strategisen tutkimuksen ohjeistusten ja aikataulujen mukaan

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mahdollistaminen edellyttää tutkimus- ja vuorovaikutustyön suunnittelua ja toteutusta läpi koko ohjelmakaaren. Toimet sisältävät 1) panokset 2) tuotokset 3) vaikutukset 4) vaikuttavuudet.

- IOOI (Input-Output-Outcome-Impact) -vaikutusketjumallin viitekehys
  - **Kyösti Husson** blogi: [Kohti tutkimus- ja vuorovaikutustyön kokonaisvaltaista arviointia](#)
  - **Jyrki Hakapään** blogi: [Strategisen tutkimuksen tulosten jäljillä](#)

Mistä löydät tietoa?

- www.strateginentutkimus.fi
- www.aka.fi
- Strategisen tutkimuksen verkkosivuilta löytyy oma [Hankkeille-osionsa](#)

Muista myös vastuullinen tiede:

[Tutkimusetiikka](#)

[Tasa-arvo ja](#)

[yhdenvertaisuus](#)

[Avoin tiede](#)

[Kestävä kehitys](#)

Miten konsortio käynnistyy?

- Yhteisölliset työtavat ja niiden nopea käyttöönotto
  - Tilannekuvaraportti (1.3.2021 mennessä, ks. dia nro 19)
    - Tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelman tarkentaminen ja aikataulut
- Ohjelmallisuuden rakentaminen (ks. dia nro 11)
  - Ohjelmajohtajakandidaattien tunnistaminen ja ohjelmajohtajahaku
  - Hankkeiden yhteiset tapaamiset: yhteiset rajapinnat
  - Yhteiseen ohjelmatoimintaan osallistuminen
    - Ohjelmajohtaja ja strategisen tutkimuksen vastuualue koordinoivat
- Verkkosivu ja sosiaalisen median profiilit (ks. dia nro 16)

Taloudellinen hankehallinto

- Rahoitus erilaista kuin muissa rahoitusinstrumenteissa
  - [Rahoitusehdot](#)
  - [STN:n rahoitusperiaatteet](#)
- Budjetissa on hyvä pysyä
- Kun kysymyksiä tulee, ole yhteyksissä ohjelmasi vastuutiedeasiantuntijaan
  - **Krista Nuutinen** (LITERACY):
krista.nuutinen@aka.fi, puh. +358 295 33 5043
  - **Tuomas Katajarinne** (CLIMATE)
Tuomas.katajarinne@aka.fi, puh. +358 295 33 5067

Top 3 kysymystä taloudesta ja taloushallinnosta

1) Saako rahoitusta siirtää vuodelta toiselle?

- Kun budjetti toteutuu suunnitellusti, se edistää hankkeen, ohjelman ja rahoitusinstrumentin toimivuutta.
- Akatemian rahoitusehdoissa on kuitenkin vuosisiirtymän raja +/- 15 % vuosibudjetista
  - Ilmoitusprosessi: Ei budjettimuutosta Saraan, vaan erillinen ilmoitus Saran kautta kohtaan 'Lisätietoja'
- Arvostamme sitä, että budjetti kuluu suunnitelmien mukaan, koska rahoitusinstrumentin kannalta on hankala tilanne, jos rahaa ei kulu siten kuin sitä on valtion talousarviossa STN:lle myönnetty.
- Rahoituskaudelta toiselle ei voi siirtää rahaa.

Taloudellinen hankehallinto 2/3

2) Mihin rahaa saa käyttää?

- Konsortiojohtajan ja työpakettien johtajien palkkaan
- Tutkimushenkilöstön osalta rahoitus on ensisijaisesti tarkoitettu tohtorin tutkinnon suorittaneiden tutkijoiden palkkaukseen
  - myös väitöskirjatutkijoita voi hankkeessa olla mukana
- Myös vuorovaikutustyöhön
- Koordinaattorin palkkaan
- Viestintäpalveluiden yms. palveluiden hankintaan

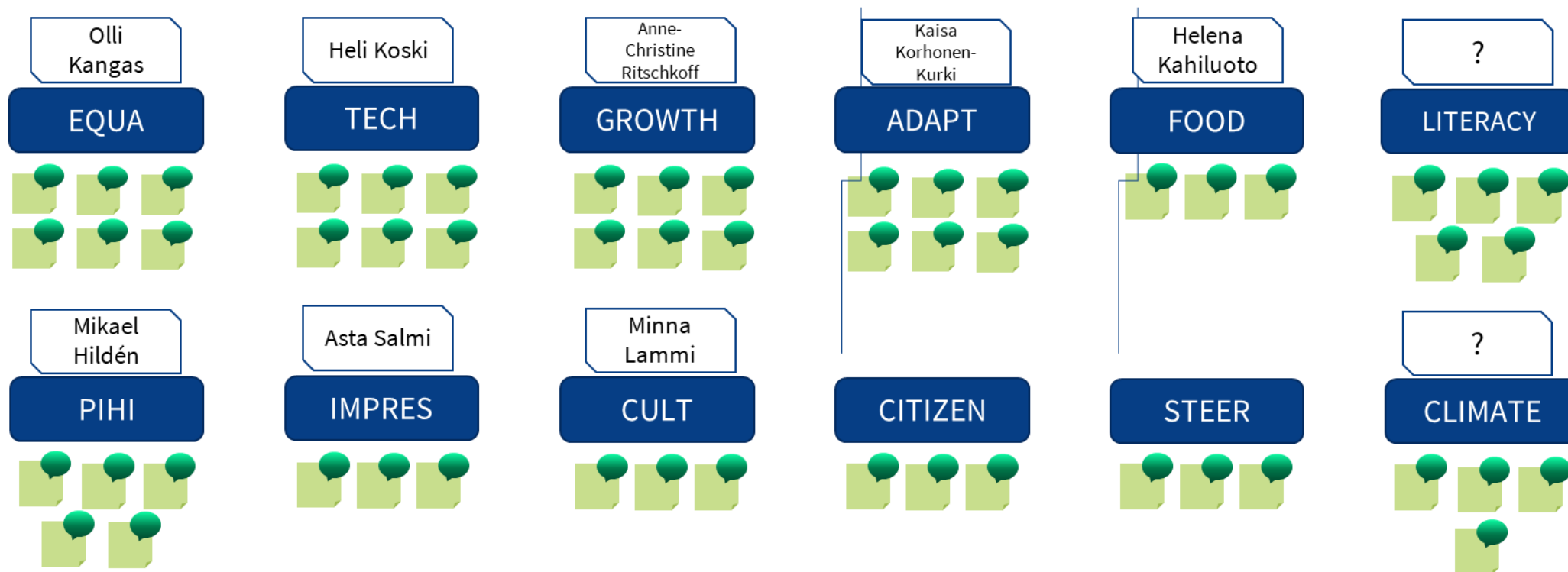
Taloudellinen hankehallinto 3/3

3) Aikaistettu laskutus

- Rahoitusehtoihin kirjattu
- Loppuvuoden viimeisen kauden laskutusjaksoa syyskuusta marraskuulle
- Maksatuspyyntö sisältää 1.9.-30.11.2020 toteutuneita kirjanpidon mukaisia kustannuksia.
- Arvioperusteisia kustannuksia ei voi sisällyttää maksatuspyyntöön.
- Maksatuspyyntöjen tulee olla Akatemiassa viimeistään 16.12.2020.
- Jos useampi projekti: Samaa työtä ei voi laskuttaa eri rahoituksista.
- Taustaorganisaation omat säännöt hankinnoissa ja niiden kilpailuttamisesta.

Strategisen tutkimuksen kokonaisuus 2020

ks. Ohjelmat ja hankkeet

Hankkeet ja ohjelmajohtaja muodostavat ohjelmakokonaisuuden

- Ohjelmajohtajan tehtävät:
  - rakentaa ohjelmakokonaisuutta yhteistyössä johtamansa ohjelman hankkeiden kanssa
  - vastaa ohjelmarajat ylittävästä yhteistyöstä muiden ohjelmajohtajien kanssa
  - edistää tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta yhdessä strategisen tutkimuksen vastualueen kanssa.
- LITERACYn ja CLIMATEn ohjelmajohtajahaut avoinna 11.1.2021 asti
  - STN tekee rahoituspäätökset maaliskuussa 2021, jolloin uudet ohjelmajohtajat aloittavat
  - Tähän asti ohjelmatoimintaan liittyvissä asioissa hankkeita tukevat ohjelmavastuulliset tiedeasiantuntijat **Krista Nuutinen** (LITERACY) , **Tuomas Katajarinne** (CLIMATE), ohjelmatoiminnan koordinaatiosta vastaava **Milja Saari** (milja.saari@aka.fi) sekä ”kummiohjelmajohtajat” **Mikael Hildén** (mikael.hilden@ymparisto.fi) (CLIMATE) ja **Kaisa Korhonen-Kurki** (kaisa.korhonen@helsinki.fi) (LITERACY)

Ohjelman sisäinen ohjelmatoiminta

- Haetaan yhteisiä tutkimuksen ja vuorovaikutuksen teemoja, joiden parissa tehdä yhteistyötä ja saada synergiaetuja
  - yhteiset seminaarit, artikkelit, politiikkasuositukset, kuulemiset jne.
- Ohjelmajohtaja koordinoi
- Tavoite: Ohjelma on enemmän kuin sen hankkeiden summa

Ohjelmarajat ylittävä ohjelmatoiminta

- Strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) ohjelmien yhteinen ja ohjelmarajat ylittävä toiminta
- Tavoitteena erityisesti strategisen tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edellytysten rakentaminen
  - Tutkijoiden ja tiedonhyödyntäjien välisten yhteyksien luominen ja dialogin vahvistaminen
  - Päätöksentekoa tukeva tieto – tietotuen fasilitoiminen
- Strategisen tutkimuksen vastuualue koordinoi
  - Ohjelmatoimintaa suunnittelee ja toteuttaa ohjelmatoimintaryhmä, johon kuuluvat strategisen tutkimuksen vastuualueella työskentelevien asiantuntijoiden lisäksi strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamien ohjelmien ohjelmajohtajat.
  - Myös vuorovaikutusvastaavilla tärkeä rooli

Miten hankkeet pääsevät mukaan ohjelmarajat ylittävään ohjelmatoimintaan?

- Pääasiassa ohjelmajohtajan kautta - ohjelmajohtajat koordinoivat
  - Myös suoria yhteydenottoja strategisen tutkimuksen vastuualueelta voi tulla
  - Hankkeiden oma aktiivisuus tärkeää – yhteistyö myös muiden ohjelmien kanssa
  - Erityisesti vuorovaikutusvastaavia kannustetaan muodostamaan yhteistyöverkostoja jo hankkeiden aloittaessa
- Ratkaisuja tieteeseen -paletti 2021
  - [Ratkaisukortit](#) -> päivittäminen keväällä 2021
  - Tietoveturitoiminta -> pilotti sosiaaliturvakomitean kanssa keväällä 2021
  - Saumakohtia-dialogit eduskuntaryhmien kanssa
  - Valiokuntakuulemiset ymv.
  - Erilaiset (etä)tilaisuudet ja tapahtumat

Viestintä – ohjeita ja linkkejä

- **Viestintäohjeistus** löytyy [Ajankohtaista hankkeille -sivulta](#)
  - sivulla myös hankkeille ajankohtaisia tapahtumia, muita materiaaleja ja linkkejä
- ST:n ja Akatemian logot, ST:n graafinen miniohje ja kalvopohjat, aka.logodomain.com/
- Saavutettavuus on tärkeä asia – vinkkejä ja ohjeita mm. saavutettaviin asiakirjoihin Celian saavutettavasti.fi sivustolta
- [Uutiskirje](#) – hankkeilta pyydetään juttuja teemojen mukaan
  - Uudet ohjelmat uutiskirjeiden teemana helmi- ja maaliskuussa 2021
- ST:n sosiaalisen median kanavat
  - Twitter: [@Akademia STN](#) #strateginentutkimus
  - Instagram: [stn akademia](#)
  - [LinkedIn-ryhmä](#)

ST:n viestinnän yhteystiedot:
strateginentutkimus@aka.fi
(ensisijainen yhteyssähköposti)

Suunnittelija **Helen Metsä**,
helen.metsa@aka.fi

Viestintä – uusien hankkeiden tiedot

- Tietojen tarkastus strategisen tutkimuksen verkkosivuilta (julkinen kuvaus, konsortion kokoonpano, yhteystiedot) – tarkastus ja mahdolliset korjaukset marras/joulukuu 2020
  - Vuorovaikutusvastaavan tietojen ilmoittaminen – marras/joulukuu 2020
  - Verkkosivujen osoitteen ilmoittaminen – kun mahdollista/kevät 2021
  - Logojen lähetys – kun mahdollista/kevät 2021
  - Sometilien tietojen ilmoittaminen – kun mahdollista/kevät 2021
  - Tapahtumien ja politiikkasuositusten lähettäminen – jatkuva
- Tiedot/materiaalit lähetetään ST:n viestinnän yhteyssähköpostiin strateginentutkimus@aka.fi. ST muistuttaa ylläolevien tietojen toimittamisesta, tapahtumien/politiikkasuositusten osalta toivotaan myös omatoimisuutta hankkeilta

Viestintä – rahoittajan mainitseminen

- Rahoittajan merkitseminen oikein on tärkeää STN-rahoituksen tunnettuuden takia
  - rahoittajan (STN) huomiointi verkkosivuilla
  - maininta somessa ja muussa tiedotuksessa
- Rahoittajan merkitseminen julkaisuihin ja lisää esimerkkejä merkitään – **ks. viestintäohje**

”Tutkimusta rahoittaa/rahoitti strategisen tutkimuksen neuvosto, joka toimii Suomen Akatemian yhteydessä.”

STN-ohjelmat
Strategisen tutkimuksen
hanke
STN:n rahoittama hanke

Suomen Akatemian strategisen
tutkimuksen neuvosto
Suomen Akatemian strateginen
tutkimus
Strategic Research Council of the
Academy of Finland

Toiminnan reflektointi ja seuranta

- STN:n tehtävänä on seurata rahoittamiaan tutkimushankkeita (Laki Suomen Akatemiasta 5b §)
- Tavoitteet: voidaan kertoa ulospäin saavutuksista, kehittää instrumenttia, edesauttaa hankkeiden edistymistä ja tutkijoiden itsereflektiota.
- STN hankkeiden seuranta uudistetaan yhdessä hankkeiden kanssa keväällä 2021, tavoitteena keskittyä olennaisiin asioihin:
  - tiede
  - ilmiöpohjaisuus
  - monitieteisyys
  - vaikuttavuus
- Uudistuksen sisältö on valmis toukokuussa ja pannaan toimeen syksyllä

Reflektoinnin ja seurannan välineet

- Tilannekuvaraportti – dl 1.3.2021
  - Konsortioiden tilannekuvaraportit (5-10 s.) laaditaan tutkimus- ja vuorovaikutussuunnitelmien pohjalta ja julkaistaan ST:n verkkosivuilla
  - Ohjeet ST:n verkkosivujen [Raportointi ja seuranta -sivulla](#)
- Vaikuttavuuskertomukset – 30.11. joka vuosi
  - Vaikuttavuuskertomuksissa konsortio reflektoi hankkeiden edistymistä *laadullisesti*
  - Kyse on samasta dokumentista, jota konsortio päivittää vuosittain, pohjana tilannekuvaraportti
- Tuotosindikaattorit – 2023 & 2026
  - Tuotosindikaattoritiedoissa konsortio kertoo tuotoksistaan ja toiminnastaan *määrällisesti*
  - Käsittää esim. julkaisut, esitelmät, asiantuntijatehtävät, yms.
- Kehittämisiswebinaari –15.3.2021 (Teams)
  - Kehitetään välineitä yhdessä niin, että ne palvelevat sekä reflektointia että seurantaa
  - Konsortioiden tilannekuvaraportit keskustelun pohjana

Hankkeiden välitarkastelu ja ohjelma-arviointi

- CLIMATE- ja LITERACY-ohjelmien toiminta rahoitetaan kahdella rahoituspäätöksellä
  - Ensimmäinen rahoituskausi 1.10.2020 - 30.9.2023
  - 30.4.2023 välitarkastelu/toisen rahoituskauden hakemusten deadline
    - Tarkastelun pohjana seurantamateriaali, rahoitushakemuksessa tiedot tehdystä tutkimuksesta ja toimintasuunnitelman muutoksista.
  - Toinen rahoituskausi 1.10.2023 - 30.9.2026
  - Loppuraportointi 31.12.2026
- Ohjelma-arviointi 2027